

Міністерство освіти і науки України
Одеський державний аграрний університет
Вроцлавський економічний університет (Республіка Польща)
Західно-Каспійський університет(Азербайджан)
Національний інститут економічних досліджень (Республіка Молдова)
Вища школа бізнесу, медіа та реклами (Республіка Польща)
ННЦ Інститут аграрної економіки
Київський національний економічний університет
Полтавський державний аграрний університет
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Сумський національний аграрний університет
Уманський національний університет садівництва

«БРАСЛАВСЬКІ ЧИТАННЯ. ЕКОНОМІКА ХХІ СТОЛІТТЯ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА ГЛОБАЛЬНИЙ ВИМІРИ»

Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної
конференції
(06 листопада 2024 року)

Одеса 2024

УДК 339.9:364

Браславські читання. Економіка XXI століття: національний та глобальний виміри: Збірник матеріалів II Міжнародної наукової-практичної конференції, 06 листопада 2024 року. Одеса, ОДАУ. 2024. 394 с.

Збірник матеріалів містить наукові надбання та доповіді учасників II Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої актуальним питанням розвитку економіки в сучасних умовах. У матеріалах розглядаються теоретичні та практичні аспекти економічних відносин на національному та міжнародному рівнях, зокрема у сферах аграрного виробництва, фінансового менеджменту, маркетингу, логістики, управління персоналом та застосування сучасних технологій. Представлені дослідження та рекомендації спрямовані на пошук рішень для ефективного функціонування економіки в умовах глобалізації, враховуючи досвід різних країн.

Збірник буде корисним для науковців, економістів, викладачів, аспірантів, студентів та всіх, хто зацікавлений у вивченні сучасних економічних процесів і тенденцій.

Рекомендовано до друку рішенням науково-методичної ради Одеського державного аграрного університету протокол №4 від «14» листопада 2024 року.

Редакційна колегія:

Мацієвич Т.О. к.е.н., доцент, в.о. декана факультету економіки та управління ОДАУ (голова ред.колегії)

Запша Г.М., д.е.н., професор, зав. кафедри менеджменту ОДАУ

Крюкова І.О., д.е.н., професор, зав. кафедри обліку і оподаткування ОДАУ

Баланюк І.Ф., д.е.н., професор, зав. кафедри обліку і аудиту, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Князева О.А., д.е.н., професор, в.о. зав. кафедри економічної теорії та економіки підприємства ОДАУ

Ревуцька А.О., к.е.н., доцент кафедри економіки Уманський національний університет садівництва

Найда А.В., к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування (заступник голови ред.колегії)

Петренко О.П. к.е.н., доцент кафедри економічної теорії та економіки підприємства ОДАУ (відповідальний секретар)

Грекова Т.М. асистент кафедри менеджменту ОДАУ (технічний редактор)

Відповідальність за достовірність даних, зміст і якість матеріалів збірника несуть автори.

Синиця С. В.,
здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
Київський національний університет технологій та дизайну
м. Київ, Україна

ТРАНСФОРМАЦІЯ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ІТ-СФЕРИ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Особливість трансформації розвитку бізнес-процесів ІТ-сфери в умовах післявоєнного відновлення полягає в унікальних можливостях, які виникають для ІТ-компаній в процесі відновлення економіки після війни. Післявоєнний період характеризується суттєвими змінами у структурі попиту, зміненими бізнес-моделями, потребою в оновленні інфраструктури та відновленні кадрового потенціалу. ІТ-сфера, яка вже має високий потенціал адаптації та гнучкості, відіграє ключову роль у прискоренні процесу відбудови, де цифрові технології та інновації є основними інструментами, які можуть бути використані для покращення управління ресурсами, створення ефективних систем управління відновленням і запровадження нових підходів до організації бізнесу. Післявоєнний період також створює нові можливості для розвитку кібербезпеки, управління ризиками та технологій, пов'язаних із забезпеченням сталого розвитку. Зокрема, необхідно враховувати посилений попит на цифрові рішення для управління інфраструктурними проектами, соціальними сервісами та відновленням комунікаційних систем [1-6].

Трансформація бізнес-процесів ІТ-сфери в умовах післявоєнного відновлення передбачає зміну підходів до глобальної інтеграції, оскільки міжнародне співробітництво, інвестиції та підтримка технологічних стартапів набувають важливого значення в контексті соціального аспекту: ІТ-компанії можуть сприяти вирішенню проблем зайнятості, допомагаючи переселенцям і ветеранам знайти роботу в цифровій сфері. Таким чином, післявоєнне відновлення вимагає від ІТ-сфери інноваційного підходу до організації бізнесу, фокусування на соціальну відповідальність та стратегічну роль у розвитку післявоєнної економіки [2; 5].

Таким чином, післявоєнне відновлення є надзвичайно складним процесом, який впливає на всі сектори економіки, включаючи ІТ-сферу. Для багатьох країн, які зазнали значних руйнувань під час війни, відновлення економіки є пріоритетним завданням, а ІТ-індустрія, яка вже відіграє ключову роль у глобальній економіці, стає одним з основних драйверів економічного розвитку та відбудови, що вимагає адаптації бізнес-моделей, бізнес-процесів та інфраструктури до нових умов, які виникають у контексті післявоєнного відновлення [1; 4; 6].

Одним із ключових аспектів трансформації бізнес-процесів ІТ-компаній у післявоєнний період є зміна бізнес-моделей. Традиційні підходи, що були ефективними до війни, можуть втратити актуальність через зміну ринку,

вимушену міграцію населення, зниження купівельної спроможності та руйнування клієнтських ланцюгів. Тому ІТ-компанії повинні шукати нові підходи до ведення бізнесу, включаючи розробку нових продуктів і послуг, спрямованих на відновлення постраждалих регіонів та вирішення соціальних і економічних проблем, що виникли внаслідок війни. Наприклад, багато ІТ-компаній починають фокусуватися на розробці рішень для цифрової трансформації урядових та соціальних систем, які допомагають у процесах відбудови інфраструктури, створення робочих місць та реінтеграції населення. Крім того, у фокусі уваги знаходяться рішення для кібербезпеки, оскільки військові конфлікти часто супроводжуються кіберзагрозами. Також компанії повинні адаптувати свої стратегії до нових реалій через розвиток віддалених бізнес-процесів, аутсорсингу та офшорингу, що дозволяє їм зберегти конкурентоспроможність на глобальному ринку та залучати нові ресурси з інших країн [3; 4; 5].

Однією із головних перешкод, що постає перед ІТ-компаніями під час післявоєнного відновлення, є нестабільність економічного середовища. В умовах економічної кризи, що виникає через військові дії, багато клієнтів можуть бути неспроможні інвестувати у нові технологічні рішення, що ускладнює розвиток бізнесу. Також важливою є проблема втрати кваліфікованих кадрів, які мігрували або були залучені до військових дій. Іншим викликом є зростання конкуренції на глобальному ринку, де ІТ-компанії повинні не тільки швидко адаптуватися до нових умов, але й знаходити способи конкурувати з міжнародними компаніями, які можуть мати більш стабільні позиції на ринку. Водночас необхідно враховувати швидкі темпи розвитку технологій, що вимагає постійного інвестування у дослідження та інновації [2; 5; 6].

Щоб подолати дані перешкоди післявоєнного відновлення, ІТ-компанії повинні активно впроваджувати інноваційні підходи до управління бізнес-процесами. Однією з ключових стратегій є цифровізація внутрішніх процесів та автоматизація, яка дозволить зменшити витрати, підвищити ефективність та гнучкість компанії. Крім того, компанії можуть скористатися можливостями для розвитку через залучення міжнародної допомоги та фінансування на відбудову. Міжнародні організації часто підтримують програми, спрямовані на відновлення країн, які постраждали від конфліктів, що відкриває нові можливості для ІТ-компаній щодо участі в цих процесах (розробка систем для управління відбудовою, моніторингу гуманітарної допомоги, освітніх платформ для реінтеграції населення тощо). Також необхідною є розширення співпраці з іноземними партнерами та інтеграція в міжнародні мережі, що допоможе не тільки отримати нові замовлення, а й перенести найкращі практики ведення бізнесу в умовах нестабільності.

Інноваційна складова у процесі трансформації бізнес-процесів ІТ-сфери необхідна за для зосередження на нових технологічних рішеннях (штучний інтелект, блокчейн, хмарні технології, кібербезпека та інтернет речей), які сприяють прискоренню економічного післявоєнного відновлення [1-6].

Особливої уваги потребує розвиток рішень для «смарт-міст», які можуть бути застосовані для відновлення зруйнованих урбаністичних територій,

підвищення ефективності управління міськими ресурсами та створення стійких екосистем. Також варто зазначити важливість розвитку освітніх ініціатив та програм професійної підготовки для підтримки відновлення людського капіталу.

Отже, трансформація бізнес-процесів у ІТ-сфері в умовах післявоєнного відновлення є складним, але важливим процесом, який вимагає від компаній високого рівня адаптивності та інноваційного підходу. Незважаючи на численні перешкоди, ІТ-сектор має значний потенціал для стимулювання економічного відновлення через впровадження нових технологій, розвиток цифрових рішень та співпрацю з міжнародними партнерами. ІТ-компанії – є ключовими учасниками у відбудові інфраструктури, посиленні безпеки та створенні нових робочих місць, сприяючи сталому розвитку регіонів, які постраждали від військових дій.

Література:

1. Пузирьова П. В. Інноваційні кластери як механізм забезпечення конкурентоспроможності країни в умовах післявоєнного розвитку. П. В. Пузирьова, Є. Садовський. *Управління бізнес-процесами та технологічними інноваціями в сучасних умовах та в післявоєнний період = Management of business processes and technological innovations in the current context and in the post-war period* : збірник тез доповідей Міжнародної наукової конференції, м. Київ, 10-11 жовтня 2023 року. Ч. 1. Київ : НТУ, 2023. С. 198-200.

2. Пузирьова П. В. Стратегічний розвиток бізнес-процесів ІТ-індустрії у повоєнному відновленні національної економіки. П. В. Пузирьова, С. В. Синиця. *Синергія науки і бізнесу у повоєнному відновленні регіонів України = Synergy of science and business in the post-war restoration of Ukrainian regions* : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Херсон, 24-26 квітня 2024 року. У 3-х т. Т. 2. Одеса : Олді+, 2024. С. 97-99.

3. Пузирьова П. В. Сутність діджиталізації та її значення для бізнес-процесів в умовах сталого розвитку. П. В. Пузирьова, С. Синиця. *Управління бізнес-процесами та технологічними інноваціями в сучасних умовах та в післявоєнний період = Management of business processes and technological innovations in the current context and in the post-war period* : збірник тез доповідей Міжнародної наукової конференції, м. Київ, 10-11 жовтня 2023 року. Ч. 1. Київ : НТУ, 2023. С. 204-207.

4. Пузирьова П. В. Теоретичний базис формування та розвитку інтегрованих структур бізнесу в умовах сталого розвитку. П. В. Пузирьова, М. Саттаров, Г. Трифонов. *Управління бізнес-процесами та технологічними інноваціями в сучасних умовах та в післявоєнний період = Management of business processes and technological innovations in the current context and in the post-war period* : збірник тез доповідей Міжнародної наукової конференції, м. Київ, 10-11 жовтня 2023 року. Ч. 1. Київ : НТУ, 2023. С. 201-203.

5. Синиця С. В. Бізнес-структури та бізнес-процеси: ефективність та особливості. С. В. Синиця, П. В. Пузирьова. *Науковий вимір осмислення та пошуку оптимальних моделей розвитку України: маркетинговий, економічний, фінансовий та управлінський аспекти = The scientific dimension of understanding*

and research optimal models of the development of ukraine: marketing, economic, financial and management aspects : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 04-05 березня 2024 року. Київ : АПСВТ, 2024. С. 247-248.

6. Синиця С. В. Інноваційний розвиток бізнес-процесів у векторі діджиталізації. С. В. Синиця, П. В. Пузирьова. *Інноватика в освіті, науці та бізнесі: виклики та можливості* : матеріали IV Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, м. Київ, 17 листопада 2023 року. Т.2. Київ : КНУТД, 2023. С. 246-251.

Скрипник В.С.,
д.т.н., професор, заступник директора з навчальної роботи
ВСП “Надвірнянський фаховий коледж
Національного транспортного університету”
м. Надвірна, Україна
Кучера А.М.,
кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов
Босчко Х.Ю.,
здобувач вищої освіти ОС «бакалавр»
спеціальності «Облік і оподаткування»
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
м. Івано-Франківськ, Україна

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Малий і середній бізнес (МСБ) відіграє важливу роль в економіці України, оскільки він сприяє створенню робочих місць, розвитку інновацій та забезпеченню стабільного доходу для населення. Водночас МСБ стикається з низкою викликів, що ускладнює його розвиток, зокрема податковими обтяженнями, бюрократією та нестабільністю регуляторного середовища. Тому державне регулювання МСБ в Україні спрямоване на створення умов для розвитку бізнесу та підтримку його конкурентоспроможності [1].

Малий і середній бізнес становить основу економіки України, забезпечуючи понад 60% робочих місць у країні та понад 20% ВВП. У 2021 році на МСБ припадало близько 99% усіх підприємств у країні, що свідчить про їхню ключову роль у забезпеченні економічної активності. МСБ забезпечує не тільки економічну, але й соціальну стабільність, адже підтримка підприємницької діяльності створює додаткові можливості для місцевих громад [2].

Державне регулювання МСБ в Україні спрямоване на створення сприятливих умов для його розвитку та зниження адміністративного тиску. Основні напрямки регулювання МСБ включають:

- спрощення реєстраційних процедур. Уряд України запровадив електронні сервіси для реєстрації підприємств, що значно спростило цей процес.

Левицька І.В. БРЕНД-КАНАЛИ ПРОСУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ	35
Левицька О.Ю., Гнатська Т.М. УПРАВЛІННЯ РОЗРАХУНКАМИ ЯК ЗАПОРУКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	37
Мазур В.В. ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА ТА ЇЇ РОЛЬ У СТРАТЕГІЧНОМУ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	39
Мельничук О.І., Сухенко С.А., Левицький Б.Я ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ БЕЗВІДХОДНОГО ВИРОБНИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	43
Несененко П. П., Железняк А. Є. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ РОЗВИТКУ ТВАРИННИЦЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	46
Підпригора М.С. ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ ПОСТАЧАННЯ БІЗНЕС-СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	49
Рагуліна А. О., Хилько І. І. ЕКОНОМЕТРИЧНІ МОДЕЛІ В АНАЛІЗІ РЕГІОНАЛЬНИХ ПРОГРАМ ПІДТРИМКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	52
Садовський Є. П. ЕКОСИСТЕМА ІННОВАЦІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ КЛАСТЕРІВ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	54
Сас Л.С., Богославець-Дроздук Т.І., Матійчук А.С. РОЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ БУХГАЛТЕРА	57
Саулко Д.П. РОЗВИТОК СМАРТ-ПРОМИСЛОВОСТІ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ	59
Синиця С. В. ТРАНСФОРМАЦІЯ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ІТ-СФЕРИ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	62